

ALGEBRA—GEOMETRY SEMINAR
DEPARTMENT OF MATHEMATICS AND APPLIED MATHEMATICS

14:00, Παρασκευή, 14 Μαΐου 2021
<https://zoom.us/j/98109844286>

Γιάννης Καπετανάκης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Προς το θεώρημα πρωταρχικής και πλήρως κανονικής βάσης

Έστω $GF(q)$ το πεπερασμένο σώμα q στοιχείων και $GF(q^n)$ η επέκτασή του βαθμού n . Ένας γεννήτορας της πολλαπλασιαστικής ομάδας του $GF(q^n)$ ονομάζεται πρωταρχικό στοιχείο. Ταυτόχρονα, μια $GF(q)$ -κανονική βάση του $GF(q^n)$ είναι μια $GF(q)$ -βάση του $GF(q^n)$ που αποτελείται από συζυγή στοιχεία ενός x του $GF(q^n)$, ενώ το στοιχείο αυτό ονομάζεται κανονικό υπέρ του $GF(q)$. Είναι γνωστό ότι για κάθε q και n υπάρχουν στοιχεία που συνδυάζουν τις δύο αυτές ιδιότητες. Ένα στοιχείο του $GF(q^n)$ που είναι ταυτόχρονα κανονικό υπέρ του $GF(q^k)$, για κάθε διαιρέτη k του n , ονομάζεται πλήρως κανονικό υπέρ του $GF(q)$, ενώ η ύπαρξη στοιχείων με την ιδιότητα αυτή είναι επίσης γνωστή για κάθε q και n . Οι Morgan και Mullen [Util. Math., 49:21-43, 1996], διατύπωσαν την εικασία ότι για κάθε q και n , υπάρχει ένα πρωταρχικό και πλήρως κανονικό στοιχείο του $GF(q^n)$ υπέρ του $GF(q)$ και η εικασία αυτή παραμένει ανοιχτή μέχρι σήμερα. Στην ομιλία αυτή θα περιγράψουμε την απόδειξη της εικασίας για την περίπτωση $q > n$, θα παρουσιάσουμε τόσο προγενέστερες όσο και μεταγενέστερες προσπάθειες και θα συζητήσουμε πιθανές περαιτέρω βελτιώσεις.

Σε συνεργασία με τον Θ. Γαρεφαλάκη.